

Del I	Innledende bestemmelser	3
Kapittel 1	Innledende bestemmelser	3
§ 1-1	<i>Lovens formål</i>	3
§ 1-2	<i>Folkerettens betydning for anvendelsen av loven</i>	3
§ 1-3	<i>Lovens virkeområde</i>	3
§ 1-4	<i>Definisjoner</i>	3
§ 1-5	<i>Plikt til å gi opplysninger og føre statistikk m.v.</i>	4
Kapittel 2	Ansvar og myndighet etter loven m.v.	5
§ 2-1	<i>Ansvar og myndighet etter loven</i>	5
§ 2-2	<i>Delegasjon og overføring av myndighet</i>	5
§ 2-3	<i>Forholdet til forvaltningsloven</i>	5
§ 2-4	<i>Rådet for kystsikkerhet og beredskap</i>	5
Del II	Farvann	6
Kapittel 3	Bruk av farvann. Navigasjonsveiledning.	6
§ 3-1	<i>Generell aktsomhetsnorm</i>	6
§ 3-2	<i>Trafikkregulering</i>	6
§ 3-3	<i>Orden i og bruk av farvann</i>	6
§ 3-4	<i>Uhindret ferdsel på sjøen m.v.</i>	7
§ 3-5	<i>Farleder m.v.</i>	7
§ 3-6	<i>Trafikkovervåkning og kontroll</i>	7
§ 3-7	<i>Plikt til å melde om farer</i>	8
§ 3-8	<i>Innretninger og anlegg for navigasjonsveiledning</i>	8
§ 3-9	<i>Lokalisering, utforming og tekniske krav til innretninger og anlegg for navigasjonsveiledning</i>	8
§ 3-10	<i>Rettsstridig bruk av innretninger og anlegg for navigasjonsveiledning</i>	8
§ 3-11	<i>Meldeplikt</i>	9
§ 3-12	<i>Kystgebyr</i>	9
§ 3-13	<i>Sikkerhetsgebyr</i>	9
§ 3-14	<i>Farledsgebyr</i>	9
Kapittel 4	Tillatelse til bygging og andre tiltak	10
§ 4-1	<i>Tiltak som krever tillatelse</i>	10
§ 4-2	<i>Tiltak av betydning for Forsvarets eller Kystverkets anlegg</i>	10
§ 4-3	<i>Vilkår i tillatelse</i>	10
§ 4-4	<i>Alminnelige krav til tiltak</i>	11
§ 4-5	<i>Beskyttelse av bestemte områder</i>	11
§ 4-6	<i>Bortfall av tillatelse</i>	11
§ 4-7	<i>Samordning av myndighet</i>	12
§ 4-8	<i>Pålegg om undersøkelse før vedtak kan treffes</i>	12
Kapittel 5	Tiltak ved fare eller skade for ferdselen m.v.	12
§ 5-1	<i>Plikt til å unngå atferd som kan volde fare, skade eller ulempe for ferdsel eller omgivelsene</i>	12
§ 5-2	<i>Vrakfjerning m.v.</i>	13
§ 5-3	<i>Direkte gjennomføring</i>	13
§ 5-4	<i>Bruk av tredjemanns eiendom ved gjennomføring av tiltak</i>	13
§ 5-5	<i>Tiltak overfor havarist</i>	13
Del III	Havner	15
Kapittel 6	Alminnelige regler om havner	15
§ 6-1	<i>Adgangen til havner</i>	15
§ 6-2	<i>Drift og vedlikehold av havner m.v.</i>	15
§ 6-3	<i>Havner med persontrafikk</i>	15

§ 6-4	<i>Lasting og lossing av gods mv.</i>	16
§ 6-5	<i>Havnereglement og pristariffer m.v.</i>	16
§ 6-6	<i>Sikkerhet og terrorberedskap i havner</i>	16
Kapittel 7	<i>Havnevirksomheten</i>	17
	[§§ 7-3 til 7-8 er å betrakte som et utgangspunkt for en åpen drøftelse. Det vises til høringsbrevet av 21. desember 2006]	17
§ 7-1	<i>Virkeområde</i>	17
§ 7-2	<i>Nasjonale havner</i>	17
§ 7-3	<i>Organisering av kommunale havner [ikke konkludert]</i>	17
§ 7-4	<i>Havnekapitalen i kommunale havner [ikke konkludert]</i>	18
§ 7-5	<i>Forvaltning av havnekapitalen i kommunale havner [ikke konkludert]</i>	18
§ 7-6	<i>Økonomiforvaltning i havner organisert som aksjeselskap eller interkommunalt selskap. Utdeling av selskapets midler. [ikke konkludert]</i>	18
§ 7-7	<i>Særlige disposisjoner som krever tillatelse [ikke konkludert]</i>	19
§ 7-8	<i>Avvikling av havn m.v. [ikke konkludert]</i>	19
§ 7-9	<i>Organ for offentlig og privat havnesamarbeid</i>	19
§ 7-10	<i>Private havner</i>	20
§ 7-11	<i>Særlig om statlige havner</i>	20
§ 7-12	<i>Delegasjon av myndighet til rettssubjekt utenfor kommunen</i>	20
§ 7-13	<i>Tilsyn med havn og havnevirksomhet</i>	20
Del IV	Gjennomføring av loven og vedtak i medhold av loven. Straffansvar.	20
Kapittel 8	<i>Tilsyn m.v.</i>	21
§ 8-1	<i>Tilsyn</i>	21
§ 8-2	<i>Rett til opplysninger og granskning</i>	21
§ 8-3	<i>Gebyr for kontrolltiltak og tilsyn m.v.</i>	21
Kapittel 9	<i>Inndrivelse av krav etter loven</i>	21
§ 9-1	<i>Inndrivelse av gebyr</i>	21
§ 9-2	<i>Panterett for krav ved direkte gjennomføring og tiltak mot havarist</i>	22
Kapittel 10	<i>Forvaltningstiltak</i>	22
§ 10-1	<i>Pålegg om retting og stansing</i>	22
§ 10-2	<i>Forelegg om plikt til å etterkomme pålegg eller forbud</i>	22
§ 10-3	<i>Tvangsfullbyrdelse</i>	22
§ 10-4	<i>Tvangsmulkt</i>	23
§ 10-5	<i>Endring og tilbakekall av tillatelse mv.</i>	23
Kapittel 11	<i>Straffansvar</i>	24
§ 11-1	<i>Straffansvar</i>	24
Del V	Avsluttende bestemmelser	25
Kapittel 12	<i>Ikrafttredelse og endringer i andre lover</i>	25
§ 12-1	<i>Ikrafttredelse</i>	25
§ 12-2	<i>Overgangsregler</i>	25
§ 12-3	<i>Endringer i andre lover</i>	25

Del I Innledende bestemmelser

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1-1 Lovens formål

Loven skal legge til rette for sikker ferdsel, god fremkommelighet og annen bruk av farvannet som ivaretar hensynet til liv og helse, miljø og materielle verdier.

Loven skal også bidra til å fremme effektiv og sikker sjøtransport av personer og gods, samt legge til rette for effektiv og sikker havnevirksomhet som ledd i sjøtransport og kombinerte transport, slik at samfunnets, næringslivets og fiskerienes behov for slike havne- og transporttjenester kan bli dekket på en god måte.

§ 1-2 Folkerettens betydning for anvendelsen av loven

Loven gjelder med de begrensninger som er anerkjent i folkeretten eller følger av overenskomst med fremmed stat.

§ 1-3 Lovens virkeområde

Loven gjelder her i riket, herunder i Norges territorialfarvann og vassdrag som er farbare med fartøy fra sjøen. Departementet kan gjøre loven helt eller delvis gjeldende for elv og innsjø ut over det som fremgår av første punktum.

Loven gjelder for Svalbard, Jan Mayen, Norges økonomiske sone og andre havområder underlagt norsk jurisdiksjon i den utstrekning Kongen bestemmer. Kongen kan gjøre unntak fra loven og fastsette slike særlige regler som de stedlige forhold tilsier.

Med de begrensninger som følger av § 1-2, kan Kongen bestemme at deler av loven skal gjelde også utenfor geografisk område som nevnt i første og annet ledd.

Departementet kan bestemme at sjø- og landområder samt arbeid, anlegg og tiltak knyttet til forsvarsmessige formål unntas fra loven.

§ 1-4 Definisjoner

I denne lov forstås med:

- a) Fartøy: skip og enhver annen flytende innretning som kan brukes som transportmiddel, fremkomstmiddel, løfteinnretning, oppholdssted, produksjonssted eller lagersted, herunder undervannsfartøyer av enhver art.
- b) Havn: område som er til bruk for fartøy som:
- skal laste/losse som ledd i sjøtransport eller annen næringsvirksomhet,
 - transporterer passasjerer som ledd i ervervsvirksomhet,
 - har behov for landings- og liggeplasser m.v. i forbindelse med utøvelse av fiskeri- og havbruksnæring,
 - har behov for oppankrings- eller liggeplasser eller lignende i statens eller kommunens tjeneste.
- I tillegg omfattes områder som er funksjonelt knyttet til, eller hører til, område som nevnt i første punktum.
- c) Havnevirksomhet: tjenesteyting, forvaltning og myndighetsutøving som retter seg mot fartøy, gods eller passasjerer i havnen.
- d) Havneanlegg: arealer, bygninger, innretninger og annen infrastruktur som brukes i havnevirksomhet, herunder kaier, terminalbygninger, laste- losse- og omlastningsinnretninger og lager- og administrasjonsbygninger.
- e) Havnedistrikt: område hvor kommunen har ansvar og myndighet etter § 2-1
- f) Farled: utpekte trafikkveier på sjøen, jf. § 3-5.
- g) Hovedled: farled for trafikk til eller fra havner og/eller for gjennomgående trafikk m.v. beregnet for bruk av mange kategorier fartøyer i nasjonal eller regional sammenheng.
- h) Biled: farled som ikke er hovedled, men som har samme bruksområder og som brukes av mange eller visse kategorier fartøyer i nasjonal eller regional sammenheng.
- i) Farvann: farled og andre områder som omfattes av denne lov der fartøy kan ferdes

Departementet kan ved enkeltvedtak eller forskrift fastsette hva som faller under definisjonene i loven her.

§ 1-5 Plikt til å gi opplysninger og føre statistikk m.v.

Departementet kan ved forskrift eller enkeltvedtak pålegge fartøy, havner, brukere av havner og private kaieiere plikt til å gi opplysninger som er nødvendige til bruk ved transportplanlegging eller kontroll med at bestemmelsene i eller i medhold av loven blir overholdt. Departementet kan pålegge havnen å føre statistikk for samme formål. Plikten til å gi opplysninger gjelder bare så langt lovbestemt taushetsplikt ikke er til hinder for dette.

Kapittel 2 Ansvar og myndighet etter loven m.v.

§ 2-1 Ansvar og myndighet etter loven

Departementet har myndighet og ansvar etter denne lov som ikke er tillagt en kommune, med mindre annet er fastsatt. Myndigheten og ansvaret når det gjelder hovedleder og bileder tilligger departementet.

En kommune har innenfor sitt område myndighet etter denne lov og ansvaret for sikkerhet og fremkommelighet i havner og farvann. Kommunen skal blant annet sørge for nødvendige fyrlys, sjømerker, farvannskilt og andre innretninger og anlegg som skal gi navigasjonsveiledning eller regulere trafikken. En kommune har ikke myndighet etter loven her utenfor området hvor kommunen har planmyndighet etter plan- og bygningsloven.

Departementet kan gi forskrift og treffe enkeltvedtak om kommunens myndighet og ansvar i denne lov, herunder unntak fra eller utvidelse av kommunens myndighet og ansvar.

§ 2-2 Delegasjon og overføring av myndighet

Myndighet etter loven som tilligger Kongen eller departementet kan delegeres til en eller flere kommuner. Kystdirektoratet kan delegere myndighet til Kystverkets distriktskontorer og til kommuner hvis ikke departementet bestemmer noe annet.

Kongen kan bestemme at all myndighet etter loven under beredskap, og ved krig, krigsfare og liknende forhold, overføres til statlig myndighet.

§ 2-3 Forholdet til forvaltningsloven

Enkeltvedtak som en kommune eller den som kommunen har bemyndiget treffer etter denne lov, kan påklages direkte til departementet. Departementet kan fastsette annen klageinstans.

Klagebehandlingen skal forberedes av det organ som har truffet det vedtak det klages over.

§ 2-4 Rådet for kystsikkerhet og beredskap

Kongen oppnevner et råd for kystsikkerhet og beredskap som skal bestå av representanter for berørte offentlige etater.

Rådet for kystsikkerhet og beredskap skal virke som et samarbeids- og kontaktorgan for departementet. Rådet skal behandle og gi råd i saker som vedrører departementets arbeid for bedre sikkerhet og styrket beredskap i kystfarvannene og tilgrensende havområder.

Departementet kan fastsette nærmere regler om rådets sammensetning og arbeidsoppgaver. Departementet kan forelegge saker for rådet til uttalelse.

Del II Farvann

Kapittel 3 Bruk av farvann. Navigasjonsveiledning.

§ 3-1 Generell aktsomhetsnorm

Enhver som ferdes til sjøs, skal opptre hensynsfullt og aktpågivende så det ikke kan oppstå fare eller voldes skade, og slik at annen trafikk eller bruk av farvannet ikke unødig blir hindret eller forstyrret.

Fører av fartøy skal avpasse farten etter fartøyets størrelse, konstruksjon, manøvreringsrom og farvannsforholdene, slik at det ikke kan oppstå fare eller voldes ulempe for andre eller for omgivelsene for øvrig.

§ 3-2 Trafikkregulering

Departementet kan gi forskrift eller treffe enkeltvedtak om trafikkregulering, herunder:

- a) seilingsregler, herunder regler om fart,
- b) seilingsleder, trafikkseparering og andre rutetiltak,
- c) forbud mot at fartøy eller bestemte grupper av fartøy bruker bestemte farleder eller farvann, eller særskilte vilkår for slik bruk,
- d) påbud om at fartøy eller bestemte grupper av fartøy skal bruke bestemte farleder eller farvann.

Departementet kan ved forskrift fastsette regler om en kommunes myndighet til å treffe vedtak som nevnt i først ledd.

§ 3-3 Orden i og bruk av farvann

Myndigheten etter loven kan gi forskrifter og treffe enkeltvedtak om orden i og bruk av farvann innenfor sitt ansvarsområde, hvis ikke annet er bestemt i eller i medhold av loven. Ved fastsettelse av vedtak om opplag av fartøy skal det tas hensyn til om opplaget vil medføre miljømessige ulemper eller ulemper for fiskerinæringen. Departementet utarbeider mønsterforskrifter.

Departementet kan gi forskrifter og treffe enkeltvedtak om tiltak mot forurensning fra oppankrede og fortøyde fartøyer, samt fartøyer i opplag.

§ 3-4 *Uhindret ferdsel på sjøen m.v.*

Myndigheten etter loven skal sørge for at ferdselen på sjøen ikke hindres eller vanskeliggjøres. Myndigheten etter loven kan treffe vedtak om avsperring av områder på sjø eller land når det finnes nødvendig av hensyn til sikkerheten.

§ 3-5 *Farleder m.v.*

Departementet kan ved forskrift utpeke særskilte farleder, herunder fastsette hvilke farleder som skal være hovedled eller biled. Det kan også fastsettes andre farledskategorier.

Departementet kan ved forskrift fastsette standarder for farleder (farledsnormal), herunder krav til etablering, drift og vedlikehold, bredde, høyde og dybde, samt krav til navigasjonsveiledning, ankringsplasser, nødhavner etc.

Departementet kan fastsette regler om adgang til bruk av farleder til annet enn sjøtrafikk.

§ 3-6 *Trafikkovervåkning og kontroll*

Departementet kan opprette trafikksentraler for overvåkning og kontroll med skipstrafikk og annen ferdsel, herunder håndheving av seilingsregler, trafikkreguleringer og sikkerhets- og beredskapstiltak. Trafikksentralene skal etter behov også gi navigasjonsassistanse og annen nautisk informasjon til sjøfarende.

Departementet kan gi forskrift om trafikksentralenes oppgaver, virksomhet og myndighet.

Ved nødssituasjon eller når det er nødvendig av hensyn til sikker ferdsel kan trafikksentralen gi fartøy pålegg om tiltak som trengs for å avverge en farlig situasjon, herunder å:

- a) følge en bestemt farled;
- b) slå bakk;
- c) ankre opp;
- d) fjerne seg fra et angitt område;
- e) returnere;
- f) yte assistanse til fartøy i nød;
- g) treffe tiltak for å avverge alvorlig skade på person eller eiendom.

Blir pålegg som nevnt i tredje ledd ikke etterkommet, kan trafikksentralen sørge for gjennomføring av tiltak. Om nødvendig kan det kreves hjelp av politiet. § 5-3 fjerde ledd gjelder tilsvarende.

Forvaltningslovens § 24 om begrunnelse og § 28 om klage gjelder ikke vedtak som treffes etter tredje ledd.

§ 3-7 Plikt til å melde om farer

Et fartøy som observerer farer av betydning for sikker navigering og ferdsel, skal straks gi melding til andre fartøy i nærheten, samt til første relevante myndighet med anmodning om viderebefordring til nasjonal koordinator for navigasjonsvarsler. Departementet kan gi forskrift om faremeldingens innhold.

Når nasjonal koordinator for navigasjonsvarsler har mottatt melding som nevnt i første ledd, skal det straks sendes ut navigasjonsvarsel til alle berørte fartøy i området

§ 3-8 Innretninger og anlegg for navigasjonsveiledning

Fyrlys, sjømerker, farvannsskilt og andre innretninger eller anlegg som skal gi navigasjonsveiledning eller regulere ferdselen kan bare etableres, fjernes, flyttes, endres m.v. etter vedtak eller tillatelse av departementet. Det samme gjelder anlegg for trafikkovervåking. Det kan fastsettes vilkår for tillatelse.

Departementet kan gi pålegg om:

- a) oppsetting, etablering og drift av innretninger eller anlegg som nevnt i første ledd,
- b) fjerning, flytting eller endring av eksisterende innretninger eller anlegg som nevnt i første ledd, og
- c) skjerming, endring eller fjerning av lys eller andre innretninger som kan virke villedende for sikker navigering og ferdsel.

Pålegg etter annet ledd bokstav a kan rettes til den som eier eller er ansvarlig for innretning, anlegg eller virksomhet som nødvendiggjør varsling overfor fartøy. Pålegg etter annet ledd bokstav b og c kan rettes til den som eier eller er ansvarlig for vedkommende innretning eller anlegg.

§ 3-9 Lokalisering, utforming og tekniske krav til innretninger og anlegg for navigasjonsveiledning

Departementet kan gi forskrifter og treffe enkeltvedtak om bruk, lokalisering, utforming og tekniske krav til fyrlys, sjømerker, farvannsskilt og andre innretninger og anlegg som skal gi navigasjonsveiledning eller regulere ferdselen.

§ 3-10 Rettsstridig bruk av innretninger og anlegg for navigasjonsveiledning

Ingen må uten departementets tillatelse bruke innretning eller anlegg som skal gi navigasjonsveiledning eller regulere ferdselen til noe annet enn sitt formål eller foreta noe som kan hindre eller vanskeliggjøre at slike innretninger eller anlegg virker etter sin hensikt, herunder fortøye i, fjerne, flytte, forandre eller skjerme innretningen eller anlegget.

§ 3-11 Meldeplikt

For å ivareta hensynet til sikkerhet, miljø, trafikkavvikling og bruksforhold for øvrig i farvannet, kan departementet gi forskrift eller treffe enkeltvedtak om at sjøfarende og andre skal ha meldeplikt til statlig eller kommunal myndighet, eller til havnen.

§ 3-12 Kystgebyr

Departementet kan gi forskrift om at fartøyer skal betale gebyr til staten til dekning av statens utgifter til farledsutbedringer, drift og vedlikehold av fyr, merker og andre navigasjonshjelpemidler, og til istjeneste (kystgebyr). Det kan fastsettes rabattordninger.

Departementet kan gi forskrifter om fartøyers plikt til å gi opplysninger, herunder fremlegge skipsbøkene, til bruk ved beregningen av kystgebyr, og om kommunenes plikt til å innkreve gebyret på statens vegne.

Rederen og agenten svarer solidarisk for gebyr etter paragrafen her.

Det kan kreves at rederen eller agenten stiller sikkerhet for betaling av gebyr. Slik sikkerhet kan stilles som vilkår i tillatelse til å benytte de tjenester gebyret skal dekke.

§ 3-13 Sikkerhetsgebyr

Departementet kan gi forskrift om at fartøy eller bestemte grupper av fartøy skal betale sikkerhetsgebyr til staten ved bruk av farled med trafikkovervåking m.v.

Rederen og agenten svarer solidarisk for gebyr etter paragrafen her.

Det kan kreves at rederen eller agenten stiller sikkerhet for betaling av gebyr. Slik sikkerhet kan stilles som vilkår i tillatelse til å benytte de tjenester gebyret skal dekke.

§ 3-14 Farledsgebyr

Kommunen kan gi forskrift om og kreve opp farledsgebyr av fartøy som oppholder seg i eller trafikkerer kommunens farleder. Gebyret skal bare dekke kommunens kostnader ved å tilrettelegge for sikkerhet og fremkommelighet i farleden. Hvor flere kommuner har kostnader i farleden, fordeles gebyrinntektene forholdsmessig. Det kan fastsettes rabattordninger.

Departementet kan utarbeide mønster for forskrifter som nevnt i første ledd.

Departementet kan gi forskrift om at havn som er organisert som eget rettssubjekt skal innkreve farledsgebyr på vegne av kommunen mot særskilt godtgjørelse.

Rederen og agenten svarer solidarisk for betaling av gebyr etter paragrafen her.

Det kan kreves at rederen eller agenten stiller sikkerhet for betaling av gebyr. Slik sikkerhet kan stilles som vilkår i tillatelse til å benytte de tjenester gebyret skal dekke.

Paragrafen her gjelder ikke kostnader som skal dekkes av staten gjennom kystgebyr som nevnt i § 3-12.

Kapittel 4 Tillatelse til bygging og andre tiltak

§ 4-1 Tiltak som krever tillatelse

Bygging, graving, utfylling og andre tiltak som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i farvannet krever tillatelse av kommunen hvor tiltaket skal settes i verk. Som tiltak regnes blant annet forøyningsinstallasjoner, kaier, brygger, broer, luftspenn, mudring, dumping, akvakulturanlegg, lyskilder, kabler og rør. Kommunen skal før tillatelse blir gitt, se til at tiltaket ikke vil stride mot bestemmelser gitt i eller i medhold av loven her.

Tiltak som nevnt i første ledd som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i hovedled eller biled, eller som for øvrig skal settes i verk utenfor kommunens havnedistrikt, krever i stedet tillatelse fra departementet.

Departementet kan ved enkeltvedtak eller forskrift fastsette at et tiltak eller bestemte typer av tiltak som omfattes av første ledd, krever tillatelse av departementet.

Departementet kan ved forskrift eller enkeltvedtak fastsette om et tiltak eller en gruppe av tiltak etter sin art bare kan settes i verk etter tillatelse etter paragrafen her, eller at visse tiltak ikke krever tillatelse dersom tiltaket er meldt til myndigheten etter loven innen fastsatt frist før tiltaket settes i verk.

§ 4-2 Tiltak av betydning for Forsvarets eller Kystverkets anlegg

Bygging eller andre tiltak som kan være av betydning for Forsvarets eller Kystverkets anlegg, innretninger eller virksomhet, krever tillatelse av departementet. Er det tvil om at tiltaket krever tillatelse, skal saken forelegges departementet.

Departementet forelegger i tilfelle saken til uttalelse for vedkommende militære myndighet.

§ 4-3 Vilkår i tillatelse

En tillatelse etter § 4-1 og § 4-2 kan tidsbegrenses. Det kan bestemmes at vilkårene i tillatelsen skal kunne endres etter en fastsatt periode.

I tillatelse eller annet vedtak etter dette kapitlet kan det settes vilkår. Det skal legges vekt på å motvirke skade på liv og helse, miljø og materielle verdier og å sikre en best mulig fremkommelighet og sikkerhet i farvannet. Det kan herunder settes vilkår om

- a) undersøkelser,
- b) utførelse, herunder utstyr og dimensjonering,
- c) bruk,
- d) vedlikehold,
- e) miljøovervåkning,
- f) fjerning og opprydding.

Det kan bestemmes at den som får tillatelsen, eller den i hvis interesse et vedtak blir fattet, skal dekke utgiftene ved oppfyllelsen av vilkår etter annet ledd.

I en tillatelse kan det fastsettes at myndigheten etter loven kan kreve stenging eller fjerning av tiltaket, eller deler av det, for eierens og/eller brukerens regning dersom vilkårene i tillatelsen ikke oppfylles.

I tillatelse til tiltak som kan volde vesentlig ulempe for annen bruk og utnytting av farvannet, kan det settes som vilkår at tiltakshaveren skal legge til rette for slik bruk og utnytting annet sted, eller yte tilskudd for dette formål, eller uten hensyn til skyld erstatte skade som oppstår for fiskere ved at fiskeredskap beskadiges eller må oppgis. Erstatningsansvaret kan lempes eller falle bort hvor det godtgjøres at skaden skyldes grov uaktsomhet fra skadelidte fisker.

§ 4-4 *Alminnelige krav til tiltak*

Tiltak etter dette kapitlet skal planlegges, gjennomføres, drives og vedlikeholdes slik at hensynet til fremkommelighet og sikkerhet i farvannet og til liv og helse, miljø og materielle verdier blir ivaretatt på forsvarlig måte.

Departementet kan ved forskrift fastsette nærmere krav til planlegging, gjennomføring, drift og vedlikehold av tiltak.

Departementet kan gi forskrift om minste tillatte avstand i høyde, bredde eller dybde for tiltak som kan innskrenke farledene.

§ 4-5 *Beskyttelse av bestemte områder*

Departementet kan for bestemte områder fastsette forbud mot eller sette vilkår for iverksetting av tiltak dersom dette er nødvendig for å bevare områder med særlig verdi for marint biologisk mangfold.

§ 4-6 *Bortfall av tillatelse*

En tillatelse faller bort hvis arbeidet med et tiltak ikke er satt i gang senest tre år etter at tillatelsen ble gitt. Det samme gjelder hvis arbeidet blir innstilt i mer enn to år. Den myndighet som har gitt tillatelsen, kan forlenge fristen én gang med inntil tre år.

§ 4-7 Samordning av myndighet

I saker som faller inn under lov om akvakultur av 17. juni 2005 nr. 79, kan departementet delegerer myndighet etter kapitlet her til Fiskeridirektoratets regionkontorer. Delegasjon kan bare skje når det gjelder enkeltvedtak i typer av saker som må anses som kurante.

Kongen kan gi forskrift om at tillatelse i bestemte sakstyper etter loven her kan erstatte tillatelse etter andre lover.

§ 4-8 Pålegg om undersøkelse før vedtak kan treffes.

Tillatelsesmyndigheten kan ved enkeltvedtak pålegge tiltakshaver å sørge for eller bekoste undersøkelser som er nødvendige for å klarlegge konsekvenser av at tiltaket gjennomføres, før vedtak kan treffes etter § 4-1 og § 4-2. Pålegget må stå i et rimelig forhold til tillatelsesmyndighetens interesse i å få klarlagt mulige konsekvenser av tiltaket.

Departementet kan fastsette forskrift om hvilke undersøkelser som er nødvendige.

Kapittel 5 Tiltak ved fare eller skade for ferdselen m.v.

§ 5-1 Plikt til å unngå atferd som kan volde fare, skade eller ulempe for ferdsel eller omgivelsene

Ingen må nytte eller etterlate fartøy, kjøretøy eller andre gjenstander slik at det kan volde fare, skade eller ulempe for ferdsel til sjøs eller for omgivelsene, med mindre annet følger av loven her eller av forskrift eller tillatelse gitt i medhold av loven.

Blir fartøy, kjøretøy eller andre gjenstander nyttet eller etterlatt i strid med første ledd eller med andre bestemmelser gitt i eller i medhold av loven her, skal den ansvarlige sørge for tiltak for å redusere faren eller hindre skade og ulempe. Er det oppstått skade eller ulempe, skal den ansvarlige sørge for tiltak for å stanse, fjerne eller begrense virkningen av den. Pliktene etter dette ledd gjelder ikke tiltak som vil stå i et urimelig forhold til de farer, skader eller ulemper som forventes unngått ved tiltaket.

Myndigheten etter loven kan pålegge den ansvarlige å treffe tiltak etter annet ledd, nedlegge forbud mot videre bruk eller arbeid eller pålegge andre nødvendige tiltak innen en nærmere angitt frist.

Som ansvarlig etter paragrafen her regnes også eieren av fartøyet, kjøretøyet eller gjenstanden.

§ 5-2 *Wrakfjerning m.v.*

Myndigheten etter loven kan gi pålegg om at den ansvarlige for fartøy, kjøretøy eller gjenstand som har sunket, strandet, er forlatt eller henlagt, skal foreta opprydding eller fjerning innen en nærmere angitt tidsfrist, eller at vedkommende skal dekke rimelige utgifter som noen har hatt til fjerning eller opprydding. Som ansvarlig etter første punktum regnes den som var eier da fartøyet, kjøretøyet eller gjenstanden sank, strandet, ble forlatt eller henlagt, eller som er eier når pålegget gis. Eier kan ikke oppgi eiendomsretten med virkning for ansvaret for å etterkomme slikt pålegg.

Pålegg om tiltak etter første ledd skal stå i et rimelig forhold til det som kan oppnås ved pålegget.

§ 5-3 *Direkte gjennomføring*

Blir et pålegg som nevnt i § 5-1 eller § 5-2 ikke etterkommet av den ansvarlige, kan myndigheten etter loven sørge for å sette i verk tiltakene. Uten hensyn til om pålegg er gitt, kan myndigheten etter loven sørge for omgående å få satt i verk tiltak som er påkrevd av hensyn til sikkerheten eller fremkommeligheten i farvannet. Det samme gjelder dersom den ansvarlige ikke kan finnes.

Ved iverksetting av tiltak etter første ledd kan myndigheten etter loven gjøre bruk av den ansvarliges eiendom selv om dette kan føre til skade og ulempe. Om nødvendig kan myndigheten kreve bistand av politiet.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring av tiltak etter første ledd.

Utgifter, skade og tap som oppstår ved tiltak som gjennomføres etter første ledd, kan kreves dekket av den ansvarlige. Kravet er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 5-4 *Bruk av tredjemanns eiendom ved gjennomføring av tiltak*

Er det nødvendig for å gjennomføre tiltak etter § 5-3, kan det gjøres bruk av tredjemanns eiendom, såfremt det som tilsiktes oppnådd ved tiltakene klart oppveier de skader og ulemper som tredjemann må antas å bli påført.

Tredjemann kan kreve erstatning av den ansvarlige for skade som nevnt i første ledd. Erstatning som ikke blir betalt etter påkrav, kan kreves dekket av staten.

§ 5-5 *Tiltak overfor havarist*

Departementet kan for eierens eller rederens regning treffe tiltak for å sikre fartøy som er ute av stand til å manøvrere eller har kommet i brann, eller som har grunnstøtt eller er i ferd med å gå på grunn, eller som er sprunget lekk eller for øvrig er i fare for å synke, når departementet finner at slike tiltak er påkrevd for å:

- a) hindre tap av liv eller skade på person eller eiendom,
- b) motvirke eller redusere risikoen for forurensning fra fartøyet eller noe som er ombord i fartøyet, eller annen miljøskade,
- c) sørge for sikkerhet og fremkommelighet i farvannet.

Departementet kan i stedet for tiltak etter første ledd gi fartøyet pålegg om omgående selv å skaffe nødvendig assistanse fra bergningsselskap eller andre for å sikre fartøyet. Pålegg som nevnt kan rettes til skipsføreren på fartøyet.

Tiltak og pålegg om tiltak etter paragrafen her kan settes i verk selv om tiltaket kan medføre skade på fartøyet eller noe om bord, eller volde tap for eieren eller rederen eller for eiere av last om bord. Skipsføreren og mannskapet kan pålegges å medvirke til gjennomføring av tiltak etter paragrafen her.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring av bestemmelsene i paragrafen her.

§ 5-5 Tiltak overfor havarist

Departementet kan for eierens eller rederens regning treffe tiltak for å sikre fartøy som er ute av stand til å manøvrere eller har kommet i brann, eller som har grunnstøtt eller er i ferd med å gå på grunn, eller som er sprunget lekk eller for øvrig er i fare for å synke, når departementet finner at slike tiltak er påkrevd for å:

- d) hindre tap av liv eller skade på person eller eiendom,
- e) motvirke eller redusere risikoen for forurensning fra fartøyet eller noe som er ombord i fartøyet, eller annen miljøskade,
- f) sørge for sikkerhet og fremkommelighet i farvannet.

Departementet kan i stedet for tiltak etter første ledd gi fartøyet pålegg om omgående selv å skaffe nødvendig assistanse fra bergningsselskap eller andre for å sikre fartøyet. Pålegg som nevnt kan rettes til skipsføreren på fartøyet.

Tiltak og pålegg om tiltak etter paragrafen her kan settes i verk selv om tiltaket kan medføre skade på fartøyet eller noe om bord, eller volde tap for eieren eller rederen eller for eiere av last om bord. Skipsføreren og mannskapet kan pålegges å medvirke til gjennomføring av tiltak etter paragrafen her.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring av bestemmelsene i paragrafen her.

Del III Havner

Kapittel 6 Alminnelige regler om havner

§ 6-1 Adgangen til havner

En havn har plikt til å motta fartøy i det omfang plassforholdene tillater det og det for øvrig ikke er til urimelig fortrengsel for eierens behov. Havnen kan likevel fastsette begrensninger i adgangen til å anløpe av hensyn til sikkerhet og miljø i havnen, fiskerinæringen og fartøyer i rutetrafikk. Begrensninger kan også fastsettes for fartøy som ikke oppfyller krav fastsatt i forskrift med hjemmel i § 6-6.

Departementet kan fastsette andre begrensninger i plikten til å motta fartøy etter første ledd.

§ 6-2 Drift og vedlikehold av havner m.v.

En havn skal organiseres, drives og vedlikeholdes slik at brukernes behov for havne- og transporttjenester i havnen blir dekket på en god måte, og slik at hensynet til betryggende sikkerhet for liv, helse, miljø og materielle verdier blir forsvarlig ivaretatt.

Departementet kan gi forskrift og treffe enkeltvedtak om:

- a) hvordan en havn skal organiseres, drives og vedlikeholdes for å tilfredsstille kravene i første ledd,
- b) hvilke oppgaver som kan utføres ved kaianlegg og andre havneanlegg, for å ivareta hensynet til en sikker, effektiv og hensiktsmessig havnedrift og trafikkavvikling,
- c) bruk av havner og bruk av sjøarealer i tilknytning til havner for bestemte grupper av fartøy.

Kommunen hvor havnen ligger skal påse at løsøre som brukes i havnevirksomheten samt kaianlegg, havnearealer og andre havneanlegg er i forsvarlig stand. Kommunen kan gi pålegg om forsvarlig istandsettelse eller fjerning av løsøre og havneanlegg som nevnt i første punktum.

§ 6-3 Havner med persontrafikk

Havner som har persontrafikk skal drives på en måte som ivaretar sikkerheten for liv og helse. Terminalbygg skal være forsvarlig utrustet.

Departementet kan gi forskrifter om håndteringen av persontrafikk i havnen, herunder om krav til terminalbygg.

§ 6-4 *Lasting og lossing av gods mv.*

Lasting, lossing, lagring og transport av gods i havnen skal skje på en slik måte at sikkerheten for liv og helse, miljø og materielle verdier ikke trues.

Departementet kan gi forskrifter om lasting, lossing, lagring og transport av gods.

§ 6-5 *Havnereglement og pristariffer m.v.*

Dersom det i eller i medhold av loven ikke er bestemt noe annet, kan havnen fastsette havnereglement for orden i og bruk av havnen. Kommunestyret kan kreve å få forelagt havnereglementet til godkjenning.

Den som forestår drift av en havn, fastsetter pristariff og andre forretningsvilkår for havne- og transporttjenestene som tilbys.

Farledsgebyr fastsettes av kommunen etter § 3-14.

Forskrifter om orden i og bruk av farvann fastsettes etter § 3-3.

Departementet kan gi forskrift om utarbeidelse og publisering av en oversikt over gjeldende bestemmelser og andre opplysninger av betydning for den som bruker eller oppholder seg i havnen. Departementet utarbeider mønster for havnereglement.

§ 6-6 *Sikkerhet og terrorberedskap i havner*

Det skal treffes tiltak for å forebygge og hindre terrorhandlinger, anslag og andre ulovlige handlinger mot havnen eller fartøy som bruker havnen.

Departementet kan gi forskrifter om sikkerhets- og terrorberedskap i havner, herunder om:

- a) hvilke havner som skal være omfattet av reglene,
- b) plikt til å foreta en sårbarhetsvurdering,
- c) plikt til å ha en godkjent sikkerhets- og terrorberedskapsplan for havnen,
- d) inspeksjoner ved nasjonal eller internasjonal myndighet,
- e) utpeking og opplæring av særskilt personell med ansvar for sikkerhets- og terrorberedskap i havnen,
- f) forbud mot bruk av farvann (sikkerhetssone),
- g) kontroll av personer, kjøretøy og gjenstander som er eller skal inn i havnen, herunder bortvisning,
- h) identifikasjonsdokumenter for de som arbeider i havnen,
- i) adgang til å forby et fartøy å gå til havn, pålegge fartøyet å forlate havn eller fastsette andre nødvendige tiltak overfor fartøyet,
- j) stenging av havn.

Kapittel 7 Havnevirksomheten

[§§ 7-3 til 7-8 er å betrakte som et utgangspunkt for en åpen drøftelse. Det vises til høringsbrevet av 21. desember 2006]

§ 7-1 Virkeområde

Dette kapitlet omfatter følgende havner:

- a) offentlige havner som drives som del av en eller flere kommuner,
- b) havner som helt eller delvis eies av en eller flere kommuner, men som er organisert som eget rettssubjekt atskilt fra kommunen,
- c) havner som eies av private rettssubjekter når dette følger av forskrift fastsatt i medhold av § 7-10 eller fremgår av den enkelte bestemmelse og
- d) havner som drives i samarbeid mellom offentlige og private parter, jf. § 7-9.

Organisering og drift av havner og havnevirksomhet skal skje etter reglene i dette kapitlet. Anlegg av eller i havner må for øvrig skje i samsvar med reglene i plan- og bygningsloven.

Departementet kan gi nærmere regler til utfylling og avgrensning av bestemmelsene i kapitlet her.

§ 7-2 Nasjonale havner

Departementet utpeker nasjonale havner. Ved vurderingen av om en havn skal utpekes som nasjonal havn skal det legges vekt på virksomheten i havnen og de havne- og transporttjenester som tilbys, herunder godsvolum, organisering og samarbeid med andre havner, samt havnens samfunnsmessige betydning. Departementet kan fastsette vilkår som må oppfylles som nasjonal havn.

For nasjonale havner skal det utarbeides strategiplan med retningslinjer for havnevirksomheten og utvikling av havnen. Strategiplanen skal forelegges departementet for godkjenning og oppdateres jevnlig.

Departementet kan for nasjonale havner gi pålegg om opprettelse av interkommunale samarbeidsorgan som nevnt i § 7-3 til å ivareta oppgaver og utøve myndighet etter loven her. Departementet kan bestemme at nasjonale havner skal organiseres som aksjeselskap eller interkommunalt selskap.

§ 7-3 Organisering av kommunale havner *[ikke konkludert]*

En havn kan drives som en del av kommunen. For å ivareta oppgaver og utøve myndighet etter denne lov, kan kommunen opprette et havnestyre, et kommunalt foretak eller annen ledelse av havnen.

Kommunen kan drive havnen gjennom [offentlig] eiet driftsselskap på forretningsmessig vis, eller ved utleie av havnens arealer og andre havneanlegg til et operatørselskap.

To eller flere kommuner kan inngå avtale om interkommunalt havnesamarbeid og opprette et interkommunalt samarbeidsorgan som for de havner som omfattes, skal ivareta oppgaver og utøve myndighet etter loven her. Annet ledd gjelder tilsvarende. Dersom det i vedtektene for det interkommunale havnesamarbeidet ikke er bestemt noe annet, har det interkommunale samarbeidsorganet samme myndighet som kommunene har etter loven her til å treffe enkeltvedtak og fastsette forskrifter.

For interkommunale samarbeid etter bestemmelsen her, gjelder reglene i kommuneloven om slikt samarbeid så langt de passer.

§ 7-4 *Havnekapitalen i kommunale havner [ikke konkludert]*

Til havnekapitalen hører:

- a) formuesmassen som ved denne lovs ikrafttredelse hører til havnen,
- b) inntekter fra tjenester og ytelser knyttet til havnedrift,
- c) verdier som trer i stedet for verdier som omfattes av a) eller b) og
- d) inntekter og avkastning for øvrig fra verdier som nevnt i a), b) eller c).

Havnekapitalen skal holdes regnskapsmessig atskilt fra kommunens øvrige midler. Med mindre annet følger av særlige regler, skal det for havnen og havnevirksomheten utarbeides et resultatregnskap og årsberetning etter reglene i lov av 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven). Av årsresultat kan det foretas avsetning til fremtidig utviklingstiltak og investeringer i havnevirksomhet.

Hvis kommunen oppretter eller deltar i [offentlig] eiet driftsselskap organisert som eget rettssubjekt, herunder utleieselskap eller liknende, kan eiendommer og andre midler som inngår i havnekapitalen benyttes til innskudd i selskapet mot en bestemt eierandel etter reglene i selskapslovgivningen.

§ 7-5 *Forvaltning av havnekapitalen i kommunale havner [ikke konkludert]*

Drives en havn som del av en kommune, kan ikke havnekapitalen nyttes til andre formål enn havnens administrasjon, drift, vedlikehold, utbygging og utbedring.

Departementet kan i særlige tilfelle og på nærmere vilkår gi tillatelse til at eiendommer og andre midler som inngår i havnekapitalen, blir investert i prosjekter eller virksomhet med andre formål enn de som er nevnt i første ledd. Slik investering og avkastningen av denne inngår i havnekapitalen.

§ 7-6 *Økonomiforvaltning i havner organisert som aksjeselskap eller interkommunalt selskap. Utdeling av selskapets midler. [ikke konkludert]*

Når havnens virksomhet er etablert med havnekapitalen som nevnt i § 7-4 tredje ledd, kan utdeling etter aksjeloven eller lov om interkommunale selskaper besluttes etter at det er foretatt avsetning til vedlikehold, nyanlegg, fremtidig utviklingstiltak og investeringer i havnevirksomhet. Utdelingen skal skje i samsvar med forskrift fastsatt av departementet. I forskriften kan det gjøres unntak fra begrensningene i § 7-4 første og annet ledd.

Departementet kan gi pålegg om at utdeling i strid med første ledd skal tilbakeføres selskapet.

§ 7-7 Særlige disposisjoner som krever tillatelse [ikke konkludert]

Avhending av havnearealer eller andre havneanlegg og andre disposisjoner, som er av vesentlig betydning for muligheten til å drive havn, krever tillatelse fra departementet. Tilsvarende begrensning gjelder for nye eiere etter ufrivillig eierskifte. Det kan stilles vilkår i tillatelse.

Avtalepart får ikke rett etter avtale som er inngått uten nødvendig tillatelse etter paragrafen her.

Erverv som krever tillatelse etter paragrafen her, kan ikke tinglyses eller matrikkelføres uten at tillatelse er gitt.

Departementet kan i forskrift avgrense nærmere hvilke disposisjoner som krever tillatelse etter paragrafen her.

§ 7-8 Avvikling av havn m.v. [ikke konkludert]

Dersom en havn legges ned eller havnevirksomheten vesentlig reduseres, kan ikke havnekapitalen disponeres uten tillatelse fra departementet. Ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, skal det legges vekt på transport- og næringsmessige konsekvenser av avviklingen.

Det kan stilles vilkår om bruk av havnekapitalen for havneformål, om deltakelse i interkommunalt samarbeid og om disponering av havnekapitalen for andre formål som fremmer sjøverts ferdsel. Departementet kan i særlig tilfelle gi tillatelse til disponering av havnekapitalen for allmennyttig formål.

Kommunens søknad etter første ledd skal redegjøre for hvordan arealer, eiendommer og andre midler som inngår i havnekapitalen tenkes disponert.

§ 7-9 Organ for offentlig og privat havnesamarbeid

Departementet kan i særlige tilfelle bestemme at det skal opprettes felles organ for offentlig og privat eiet havn som skal forestå og samordne driften av havnevirksomheten.

Departementet kan gi nærmere forskrifter om hva samarbeidet skal gå ut på og hvordan samarbeidet skal organiseres.

§ 7-10 Private havner

Hvis private havner tilbyr anløp og tjenester til andre enn eierne av havnen, kan departementet i forskrift fastsette at bestemmelser i dette kapitlet skal gjelde tilsvarende for slike havner.

Departementet kan ved forskrift eller enkeltvedtak fastsette at en privat havn skal kunne benyttes av andre brukere som har et tungveiende behov for de havne- og transporttjenester som havnen kan tilby når ikke bruk vil være til urimelig fortregning for eierens eget behov.

§ 7-11 Særlig om statlige havner

Departementet kan fastsette at moloer, kaier og andre havneinnretninger m.v. som er bygget for eller finansiert med statlige midler skal brukes for bestemte formål.

Dersom kommunen tar i bruk statens moloer, kaier og andre havneinnretninger m.v., kan departementet pålegge kommunen å overta ansvaret for drift og vedlikehold som følger av bruken.

§ 7-12 Delegation av myndighet til rettssubjekt utenfor kommunen

Myndighet etter loven kan delegeres til interkommunalt selskap.

Departementet kan ved forskrift eller enkeltvedtak fastsette at myndighet på et bestemt område som er lagt til kommunen etter denne lov, kan delegeres til private rettssubjekt.

§ 7-13 Tilsyn med havn og havnevirksomhet

Kystdirektoratet fører tilsyn med at havner og havnevirksomhet drives på en forsvarlig og hensiktsmessig måte. Ansvaret kan delegeres til kommunen.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om gjennomføring og avgrensning av tilsynsoppgavene.

§§ 8-2 og 8-3 gjelder tilsvarende for tilsyn etter bestemmelsen her.

Del IV Gjennomføring av loven og vedtak i medhold av loven. Straffansvar.

Kapittel 8 Tilsyn m.v.

§ 8-1 Tilsyn

Myndigheten etter loven fører tilsyn med at reglene i loven og vedtak i medhold av loven blir overholdt.

Departementet kan føre tilsyn med kommunens oppfølging av plikter etter loven.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om gjennomføring og avgrensning av tilsynsoppgavene.

§ 8-2 Rett til opplysninger og granskning

Myndigheten etter loven skal, så langt det er nødvendig for gjennomføring av tilsyn etter § 8-1, ha uhindret tilgang til havner, farvann og tiltak i farvannet. Tiltakshaver og den ansvarlige for havnen plikter etter pålegg å legge frem for myndighetene etter loven opplysninger, dokumenter eller annet materiale av betydning for tilsynet. Når særlige grunner tilsier det, kan slike opplysninger m.v. etter pålegg kreves fra andre enn tiltakshaver eller den ansvarlige for havnen.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring av tilsynet og plikten til å medvirke, herunder om at egenrapportering kan tre i stedet for tilsyn.

§ 8-3 Gebyr for kontrolltiltak og tilsyn m.v.

Departementet kan gi forskrifter om gebyr for kontrolltiltak og tilsyn som gjennomføres for å sikre at loven eller vedtak i medhold av loven blir fulgt.

Departementet kan likeledes fastsette gebyr for behandling av søknad om tillatelse eller godkjenning etter denne lov, eller forskrift fastsatt i medhold av denne lov.

Kapittel 9 Inndrivelse av krav etter loven

§ 9-1 Inndrivelse av gebyr

Skyldig gebyr fastsatt i medhold av §§ 3-12, 3-13, § 3-14 og 8-3 er tvangsgrunnlag for utlegg.

Krav etter §§ 3-12, 3-13 og 3-14 mot reder omfattes av sjøloven § 51 nr. 2.

Ved forsinket betaling av gebyr i medhold av §§ 3-12, 3-13, 3-14 og 8-3 svares forsinkelsesrente etter lov av 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

§ 9-2 Panterett for krav ved direkte gjennomføring og tiltak mot havarist

Myndigheten etter loven har panterett i fartøy, kjøretøy og andre gjenstander ved iverksetting av tiltak som nevnt i §§ 5-3 og 5-5. Panteretten dekker myndighetens utgifter, skade og tap som oppstår ved direkte gjennomføring eller tiltak mot havarist. Panteretten har fortrinnsrett foran alle andre fordringer etter bestemmelsene om sjøpanterett i sjøloven.

Kapittel 10 Forvaltningstiltak

§ 10-1 Pålegg om retting og stansing

Myndigheten etter loven kan pålegge den ansvarlige å rette eller stanse forhold som er i strid med loven eller vedtak med hjemmel i loven. Ved utferdigelsen av pålegg skal det settes frist for oppfyllelse og gis opplysning om at vedtaket vil kunne følges opp med forelegg som kan få virkning som rettskraftig dom

Om nødvendig kan myndigheten etter loven kreve hjelp av politiet for gjennomføring av pålegg etter første ledd.

§ 10-2 Forelegg om plikt til å etterkomme pålegg eller forbud

Myndigheten etter loven kan utferdige forelegg mot den som innen fastsatt frist unnlater å etterkomme pålegg eller forbud som er gitt med hjemmel i denne lov. Forelegget skal gi opplysning om bestemmelsene i annet ledd og skal, så langt mulig, forkynnes for den det er rettet mot.

Den som forelegget er rettet mot, kan reise søksmål mot det offentlige for å få forelegget prøvet. Blir søksmål ikke reist innen 30 dager fra forkynnelsen, har forelegget samme virkning som rettskraftig dom, og kan fullbyrdes etter reglene for dommer.

Forelegg kan ikke påklages.

§ 10-3 Tvangsfullbyrdelse

Blir pålegg i rettskraftig dom eller dermed likestilt forelegg ikke etterkommet, kan vedkommende myndighet etter loven selv besørge at pålegget utføres for regning av den som dommen eller forelegget er rettet mot uten at det er nødvendig med kjennelse etter tvangsfullbyrdesloven § 13-14.

Ved overhengende fare kan pålegg fullbyrdes etter reglene i tvangfullbyrdelsesloven § 13-14 uten at dom eller forelegg kreves.

§ 10-4 Tvangsmulkt

For å sikre at bestemmelsene i denne lov eller vedtak i medhold av loven blir gjennomført, kan myndigheten etter loven fatte vedtak om tvangsmulkt som tilfaller vedkommende myndighet.

Tvangsmulkt kan fastsettes når overtredelse av en bestemmelse er oppdaget. Tvangsmulkten begynner da å løpe dersom den ansvarlige oversitter den frist for retting av forholdet som myndigheten etter loven har fastsatt. Tvangsmulkt kan fastsettes på forhånd dersom særlige grunner tilsier det, og løper da fra en eventuell overtredelse tar til. Det kan fastsettes at tvangsmulkten løper så lenge det ulovlige forhold varer, eller at den forfaller for hver overtredelse. Tvangsmulkt løper likevel ikke dersom etterlevelse er umulig på grunn av forhold som ikke skyldes den ansvarlige. Tvangsmulkt kan fastsettes som løpende mulkt eller engangsmulkt.

Tvangsmulkt pålegges den ansvarlige for overtredelsen. Er overtredelsen skjedd på vegne av et selskap eller en annen sammenslutning, en stiftelse eller et offentlig organ, skal tvangsmulkten som hovedregel pålegges dette. Er tvangsmulkt pålagt et selskap som inngår i et konsern, kan påløpt tvangsmulkt også inndrives hos morselskap.

Der flere er ansvarlige etter vedtak om tvangsmulkt, hefter de ansvarlige solidarisk for betaling av tvangsmulkten. Pålegg om tvangsmulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Departementet kan frafalle påløpt mulkt.

Departementet kan gi forskrift med nærmere bestemmelser om tvangsmulkt, herunder om tvangsmulktens størrelse og varighet, fastsettelse av tvangsmulkt og frafall av påløpt tvangsmulkt.

§ 10-5 Endring og tilbakekall av tillatelse mv.

Myndigheten etter loven kan endre eller trekke tilbake tillatelse eller godkjenning gitt med hjemmel i denne loven:

- a) dersom dette er nødvendig ut fra hensynet til sikkerhet eller fremkommelighet i farvannet eller i havnen, eller
- b) dersom vesentlige forutsetninger som ligger til grunn for tillatelsen eller godkjenningen er endret, eller
- c) ved grov eller gjentatt overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven.

Endring og tilbakekall av tillatelse eller godkjenning etter første ledd kan gjøres tidsbegrenset. Tidsbegrenset endring og tilbakekall kan gjøres betinget av at bestemte forhold utbedres eller endres.

Det skal tas hensyn til det tap som en endring eller et tilbakekall vil påføre innehaveren av tillatelsen eller godkjenningen, og de fordeler og ulemper som endringen eller tilbakekallet vil medføre.

Departementet kan gi forskrift med nærmere bestemmelser om endring og tilbakekall av tillatelser og godkjenninger.

Kapittel 11 Straffansvar

§ 11-1 Straffansvar

Med bøter eller fengsel inntil 3 måneder, straffes den som forsettlig eller uaktsomt:

- a) overtrer § 3-1, § 3-7 første ledd, § 5-1 første eller annet ledd,
- b) setter i verk tiltak eller handling m.v. som nevnt i § 3-8 første ledd, § 3-10, eller § 4-1 uten nødvendig tillatelse,
- c) unnlater å følge pålegg gitt i medhold av § 3-6 tredje ledd, § 3-8 annet ledd, § 5-1 tredje ledd, § 5-5 eller § 6-2 tredje ledd,
- d) overtrer enkeltvedtak eller forskrifter gitt i medhold av § 3-2, § 3-3 annet ledd, § 3-9, § 3-11, § 4-1 fjerde ledd, § 4-4 annet eller tredje ledd, § 4-5, § 6-2 annet ledd a) eller b), § 6-3 annet ledd eller § 6-4 annet ledd, § 6-6 annet ledd,
- e) overtrer vilkår fastsatt i medhold av § 3-8 første ledd eller § 4-3.

Med bøter straffes den som forsettlig eller uaktsomt overtrer enkeltvedtak eller forskrifter gitt i medhold av § 3-3 første ledd eller § 6-5 første ledd. Overtredelse av havnereglement er likevel bare straffbart dersom havnereglementet er godkjent av kommunestyret, jf. § 6-5 første ledd annet punktum.

Ved grov overtredelse av bestemmelsene nevnt i første ledd kan det anvendes fengsel inntil 2 år. Ved avgjørelsen av om det foreligger grov overtredelse, skal det legges vekt på om overtredelsen er skjedd ved forsett eller grov uaktsomhet, om det er inntrådt eller voldt fare for betydelig skade på liv eller helse og om overtredelsen er foretatt eller fortsatt på tross av pålegg fra offentlig myndighet.

Medvirkning straffes på samme måte. Forsøk på overtredelse er bare straffbar når overtredelsen, dersom overtredelsen hadde blitt gjennomført, ville medført omstendigheter som nevnt i tredje ledd.

Når det over er bestemt at overtredelse av forskrifter gitt i medhold av loven kan straffes, gjelder dette bare når det i forskriften er fastsatt at slik overtredelse av den aktuelle bestemmelse er straffbar.

Del V Avsluttende bestemmelser

Kapittel 12 Ikrafttredelse og endringer i andre lover

§ 12-1 Ikrafttredelse

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan bestemme at forskjellige bestemmelser skal tre i kraft, til forskjellig tid.

Fra den tid loven trer i kraft oppheves lov 8. juni 1984 nr. 51 om havner og farvann m.v.

§ 12-2 Overgangsregler

Forskrifter og enkeltvedtak fastsatt i medhold av lov av 8. juni 1984 nr. 51 om havner og farvann m.v. gjelder inntil annet blir bestemt i medhold av loven her.

Kongen kan gi forskrift om overgangsregler.

§ 12-3 Endringer i andre lover

1. I Lov 14. juni 1985 nr. 77 Plan- og bygningslov gjøres følgende endringer:

§ 9-4 skal lyde:

Samarbeid mellom Statens vegvesen, Kystverket, fylkeskommunen og kommunen om planlegging av riks- og fylkesveger, samt havner og sjøområder innenfor havne- og farvannslovens virkeområde

Statens vegvesen og Kystverket kan utarbeide og fremme utkast til oversiktsplaner, herunder utredninger, etter kap. V og VI og regulerings- og bebyggelsesplan etter kap. VII. Beslutning om å legge slike planer ut til offentlig ettersyn kan gjøres av Statens vegvesen eller Kystverket. Kommunen skal holdes orientert om planarbeidet.

Departementene kan gi nærmere bestemmelser om planlegging, herunder utredninger, jfr. § 6.

Fylkeskommunen og kommunen plikter å gi planforslag fra Statens vegvesen og Kystverket en så rask behandling som mulig.

